

Література

1. Стратегія розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на 2021–2027 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua> – Назва з екрана.
2. Гуменна І. В. Економіка України в умовах війни: виклики та можливості / І. В. Гуменна // Економіка і держава. – 2023. – № 1. – С. 12–16.
3. Opendatabot. ФОПоміка України [Електронний ресурс] // Opendatabot. – Режим доступу: <https://opendatabot.ua/open/foronomics> – Назва з екрана

Федір КОРЕШНИКОВ

*аспірант кафедри обліку і фінансів
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»*

СТРАТЕГІЇ ДИНАМІЧНОГО РЕБАЛАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОРТФЕЛЯ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ

Фінансові ринки у XXI столітті дедалі частіше зазнають періодів підвищеної волатильності, спричиненої як глобальними економічними потрясіннями (наприклад, пандемією COVID-19), так і геополітичними подіями (зокрема, війною в Україні). В цих умовах ефективно управління інвестиційним портфелем потребує застосування стратегій, що дозволяють гнучко адаптуватися до змін ринкового середовища. Одним із найважливіших інструментів стає динамічне ребалансування портфеля, яке забезпечує підтримання оптимального співвідношення ризику і доходності з урахуванням поточної ринкової ситуації.

Традиційні методи ребалансування за фіксованими інтервалами часу (квартальне або річне) дедалі частіше виявляють свою неефективність у періоди високої волатильності. Дослідження засвідчують, що за умов кризових шоків фіксовані стратегії не встигають адекватно реагувати на стрімкі зміни ринкової кон'юнктури, що призводить до зростання втрат та збільшення ризиків портфеля [1]. У відповідь на виклики сучасності широкого застосування набули моделі динамічного ребалансування на основі цільового рівня волатильності (volatility targeting). Такі стратегії дають змогу зменшити просадки під час пікових кризових фаз, утримуючи експозицію портфеля до ризику на прийнятному рівні. Особливо яскраво їх переваги проявилися в період різкої турбулентності фінансових ринків у березні 2020 року та навесні 2022 року. У науковій літературі все частіше звертається увага на можливість використання технологій машинного навчання для покращення процесу динамічного ребалансування [1, 2, 3]. Моделі глибинного навчання можуть ефективно ідентифікувати зміну режиму волатильності на ранніх стадіях, забезпечуючи більш точне прогнозування ринкових зрушень і своєчасне коригування портфельної структури. Окремим аспектом є питання оптимізації частоти ребалансування з урахуванням витрат на транзакції. Надто часте перебалансування призводить до надмірного збільшення витрат, що може звести нанівець переваги від гнучкого управління портфелем. Тому в реальних умовах доцільним є застосування порогових моделей, коли ребалансування відбувається лише за досягнення певного відхилення структури портфеля від цільових параметрів. Не менш важливою є диверсифікація джерел ризику в інвестиційному портфелі. Дослідження Zhang L. [2] показало, що включення альтернативних активів, таких як інфраструктурні проекти, стійкі цифрові активи або товарні індекси, сприяє підвищенню загальної стійкості портфеля під час кризових періодів. Водночас підвищена увага до ризиків ліквідності є необхідною умовою для ефективного використання таких активів у практиці ребалансування.

У стратегічному вимірі моделі динамічного ребалансування набувають додаткової складності через необхідність урахування макроекономічних індикаторів, зміни монетарної політики провідних країн, а також структури глобальних фінансових потоків. Сучасні розробки у сфері адаптивного управління портфелем пропонують інтеграцію аналізу зміни

економічних режимів (expansion–recession, inflationary shocks) у процес прийняття рішень щодо ребалансування. Водночас, навіть найкращі моделі потребують урахування поведінкових аспектів інвесторів. Страх втрат, надмірна реакція на новини та ефект стадності можуть призводити до ірраціональних рішень у процесі перебалансування, що особливо яскраво проявлялося під час кризи COVID-19. Інтеграція елементів поведінкових фінансів у стратегії управління портфелем дозволяє частково нейтралізувати ці ризики.

Таким чином, стратегії динамічного ребалансування в умовах ринкової турбулентності повинні спиратися на адаптивні моделі управління ризиком, використання прогнозних технологій, оптимізацію витрат та глибоке розуміння змін ринкових і економічних режимів. Подальші наукові дослідження у цьому напрямку мають бути зосереджені на розробці гібридних моделей, що поєднують класичні фінансові теорії з алгоритмами машинного навчання та поведінковими аспектами інвесторської активності.

Література

1. Хозєєв В. М. Міжнародна практика інвестиційної діяльності в період макроекономічної нестабільності. Наукові записки НаУКМА. Економічні науки, 9(1), 87–94. Київ: Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2024. DOI: 10.18523/2519-4739.2024.9.1.87-94 2

2. Zhang, L. The Future of Finance: Synthesizing CeFi and DeFi for the Benefit of All. Financial Literacy in Today's Global Market, edited by Ireneusz Miciuła, IntechOpen, 2023, pp. 45-67. DOI: 10.5772/intechopen.1003042

3. Liu, K., Feng, Z., Zhang, Q. Examining the role of digitalization and gig economy in achieving a low carbon society: an empirical study across nations. 2023. Frontiers in Environmental Science, 11. <https://doi.org/10.3389/fenvs.2023.1197708>

Ольга ЛЕГА,

к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування

Валентина КАРПЕНКО,

Наталія ЧЕЧЕЛЬ,

здобувачі вищої освіти

Полтавський державний аграрний університет,

м. Полтава, Україна

АНАЛІЗ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ

У сучасному світі, що переживає періоди швидких економічних змін та глобалізаційних процесів, необхідність у фінансових прогнозах стає надзвичайно важливою для стабільного розвитку будь-якої організації. Глобалізація, постійна зміна економічних умов, інфляційні коливання та технологічні інновації створюють нестабільність, яка вимагає від бізнесу та державних структур здатності адаптуватися до нових реалій і прогнозувати їх. Тому фінансові прогнози, побудовані на аналізі достовірних бухгалтерських даних, стають необхідним інструментом для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Завдяки бухгалтерському обліку, організації отримують змогу контролювати свою фінансову діяльність, розуміти стан своїх активів і зобов'язань, а також прогнозувати майбутні потоки грошових коштів. Це є основою для забезпечення стабільності та ефективності діяльності. Адже без належного фінансового аналізу навіть найкращі стратегії можуть не бути реалізовані, а інвестиції можуть призвести до фінансових втрат. Зокрема, в умовах швидких змін на ринку важливо мати можливість реагувати на нові виклики своєчасно, коригуючи плани та бюджетні розрахунки. Крім того, необхідність у точних фінансових прогнозах зростає через постійну нестабільність в економіці та політиці, що вимагає від керівників підприємств здатності планувати ресурси на довгострокову